

PASSEND ONDERWIJS EN AFSTEMMING JEUGDHULP

Subnota bij het Beleidsplan Sociaal domein 2015-2018

Gemeente Naarden

Gemeente Muiden

Gemeente
Bussum

KERNGEGEVENS

Projectleider

Gert-Jan Vreeke

Datum

15 oktober 2014

Planstatus

Vastgesteld door de gemeenteraad van Naarden, Muiden en Bussum

Opdrachtgever

Bestuurlijk overleg Sociaal domein – Naarden, Muiden en Bussum

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	7
2	ZORG IN EN OM DE SCHOOL	9
3	BASISZORG	10
3.1	Ondersteunen en versterken basiszorg	10
3.2	Individuele maatwerk ondersteuning.....	10
4	VISIE VAN DE GEMEENTE OP DE ZORG IN EN OM DE SCHOOL.....	11
4.1	Gemeentelijke visie op de basiszorg.....	11
4.2	Kernwaarden rondom ondersteuning en versterking van de basiszorg.....	11
4.3	Kernwaarden rondom afstemming passend onderwijs en jeugdhulp.....	12
5	ONTWIKKELAGENDA	14
5.1	Ondersteuning basiszorg: afstemmingsvraagstukken	14
5.2	Specialistische zorg in en om de school: afstemmen volgens het uitgangspunt één klant/gezin – één plan - één regie	15
5.3	Wat gaan we doen?.....	17
	BIJLAGE 1	19
	BASISZORG EN SPECIALISTISCHE ZORG VOLGENS DE SAMENWERKINGSVERBANDEN.....	19
A.	Basiszorg	19
	Samenwerkingsverband Unita.....	19
	Samenwerkingsverband Qinas.....	19
	Samenwerkingsverband Berséba.....	20
B.	Specialistische zorg.....	20
	Samenwerkingsverband Unita.....	20
	Samenwerkingsverband Qinas.....	21
	Samenwerkingsverband Berséba.....	22
	BIJLAGE 2	23
	PASSEND ONDERWIJS & ONTWIKKELAGENDA 2014-2018.....	23
1	Ontwikkelagenda 2014-2018.....	23
2	Voortgang ontwikkelagenda 2014-2018.....	23
3	ontwikkelpunten.....	24
3.1	Bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten	24
3.2	Consequenties leerlingenvervoer	24
3.3	Consequenties onderwijshuisvesting	24

3.4a Consequenties voor Sociaal Domein: Wmo, AWBZ	25
3.4b Consequenties voor participatie	25
3.5 Consequenties tussenvoorzieningen VO	25
3.6 Consequenties voor gemeentelijke subsidieregeling schoolmaatschappelijk werk PO en VO	25
3.7a Aansluiting schoolinterne en schoolexterne zorg PO.....	25
3.7b Aansluiting schoolinterne en schoolexterne zorg VO.....	26
3.8 Borging deelname RBL in diverse processen binnen VO	27
Doel	27
Opdrachtformulering.....	27
Werkwijze	27
3.9 NIEUW per 1-9-14: Hoe wordt in het preventieve voorveld de samenwerking tussen het onderwijs en de jeugdzorg vorm gegeven?.....	28
BIJLAGE 3	29
AFKORTINGENLIJST	29

1 INLEIDING

Met de Wet passend onderwijs (Wpo) en de nieuwe Jeugdwet wordt de verantwoordelijkheid voor hulp aan kinderen en gezinnen die extra ondersteuning nodig hebben, belegd bij schoolbesturen en gemeenten. Schoolbesturen krijgen de opdracht en de middelen om voor elk kind passend onderwijs te bieden. Gemeenten zijn al verantwoordelijk voor leerlingenvervoer, leerplicht, de jeugdgezondheidszorg en het preventief jeugdbeleid. Zij krijgen er de verantwoordelijkheid voor alle individuele hulp aan jeugdigen en ouders in gezin, wijk en buurt bij.

Gemeenten en onderwijsinstellingen krijgen de opdracht om de speelvelden met elkaar te verbinden en de plannen over en weer af te stemmen. Dat ligt voor de hand omdat de achterliggende gedachte dezelfde is, namelijk effectiever, sneller en meer preventieve ondersteuning te bieden aan kinderen en ouders die hulp nodig hebben bij opgroeien, opvoeding en onderwijs.

Wettelijk kader

De Wet passend onderwijs treedt per 1 augustus 2014 in werking. De nieuwe Jeugdwet, treedt per 1 januari 2015 in werking. Met de invoering van de Wet passend onderwijs krijgen scholen een zorgplicht. Dat betekent dat ze de verantwoordelijkheid krijgen om alle leerlingen een passende onderwijsplek te bieden. Op de eigen school, of op een andere school in het reguliere onderwijs of het (voortgezet) speciaal onderwijs.

Om alle kinderen een passende onderwijsplek te bieden, werken de scholen samen in regionale samenwerkingsverbanden (SWV). In de SWV werken het regulier en speciaal onderwijs samen. In onze regio zijn drie SWV actief: Qinas (samenwerkingsverband voortgezet onderwijs), Unita (SWV primair onderwijs) en Berséba (landelijk Reformatorisch samenwerkingsverband)¹.

Eén van de belangrijkste wettelijke taken van de SWV is het maken van één ondersteuningsplan. Hierin is vastgelegd hoe voor elke leerling zo goed mogelijk passend onderwijs kan worden gerealiseerd. Het ondersteuningsplan beschrijft welke ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen zijn gerealiseerd zodat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.

Vanuit de Wpo zijn de SWV verplicht om met de betrokken gemeenten een op overeenstemming gericht overleg (OOGO) te voeren over de inhoud van de ondersteuningsplannen. De (concept) ondersteuningsplannen zijn meerdere keren besproken in de ambtelijke werkgroep. Het officiële OOGO met de stuurgroep heeft in de regio Gooi en Vechtstreek op 20 februari 2014 plaatsgevonden (zie Bijlagen). Vanuit de Jeugdwet zijn gemeenten ook verplicht om met de SWV binnen het OOGO overleg te voeren over het jeugdbeleidsplan.

---

¹Vanwege de vestiging van een basisschool voor reformatorisch onderwijs in de gemeente Hilversum (Petrus Dathenuschool) heeft de regio ook met dit samenwerkingsverband te maken.

Leeswijzer

In deze nota beschrijven we in hoofdstuk 1 de zorg in en om de school en welke rol en verantwoordelijkheid gemeenten en onderwijs hierin hebben. In hoofdstukken 2 en 3 beschrijven we de visie van de gemeente op de basiszorg en de specialistische individuele zorg voor de jeugd in de school. Hoofdstuk vier tenslotte gaat in op de keuzes die gemeenten in de afstemming met het onderwijs moeten maken. Het betreft keuzes ten aanzien van de bijdragen aan basiszorg en ten aanzien van de afstemming die gemeenten en onderwijs moeten realiseren bij de toekenning van jeugdhulp en specialistische onderwijsondersteuning/jeugdzorg in het onderwijs. Omdat deze keuzes samen met het onderwijs gemaakt moeten worden, zal de paragraaf vooral het karakter hebben van het benoemen van ingrediënten voor een gezamenlijke ontwikkelagenda. Dit betekent dat sommige keuzes nog gemaakt moeten worden, dat andere nadere uitwerking behoeven en dat weer andere vragen om een implementatieplan.

De afstemming tussen gemeenten en onderwijs krijgt op regionaal niveau vorm. Dit betekent dat ook gemeenten het eens moeten worden over de koers. De lijnen die in deze bijdrage worden uitgezet, zijn uitwerkingen van de visie van Naarden, Muiden en Bussum. Vooralsnog zijn er binnen de regio Gooi en Vechtstreek op het niveau van uitgangspunten geen verschillen; de gemeenten in onze regio hebben ten aanzien van jeugdhulp, participatie en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) dezelfde uitgangspunten onderschreven. Tenslotte zijn er drie bijlagen aan deze subnota toegevoegd: In Bijlage 1 is een beknopte samenvatting opgenomen van wat de samenwerkingsverbanden (SWV) voortgezet onderwijs (VO) en primair onderwijs (PO) hebben gezegd over basiszorg in de ondersteuningsplannen. In Bijlage 2 is opgenomen op welke wijze de SWV aankijken tegen de gespecialiseerde zorg. In Bijlage 3 vindt u een afkortingenlijst.

2 ZORG IN EN OM DE SCHOOL

Het onderwijs heeft als kerntaak het onderwijzen van leerlingen. Dat wil zeggen het door middel van systematische instructie bepaalde kennis en vaardigheden overdragen. Maar wil een school succesvol zijn in dit opzicht, dan zal zij condities moet creëren waarbinnen leerlingen gemotiveerd zijn kennis op te doen en de passende houding hebben om te participeren in de (school)gemeenschap.

Daarnaast is de school op een bredere manier een voorbereiding op maatschappelijke deelname. Leerlingen doen niet alleen kennis op school op, maar leren ook vaardigheden zoals samenwerken, zich houden aan regels, rekening houden met anderen en initiatief nemen.

Scholen hebben dus een brede participatie doelstelling en er is een ondersteunend schoolklimaat nodig om leerprestaties te bevorderen. Scholen moeten daarom niet alleen gezien worden vanuit hun onderwijsopdracht, maar ook vanuit een bredere pedagogische opdracht, die nadrukkelijk de zorg voor leerlingen omvat.

Inzoomend op de zorg in en om de school voor leerlingen, kunnen we een drietal niveaus van ondersteuning (en sturing) rondom leerlingen onderscheiden. Basiszorg, ondersteuning en versterking van de basiszorg en individuele maatwerkvoorzieningen. In onderstaande hoofdstukken worden de verschillende niveaus uitgewerkt.

3 BASISZORG

Basiszorg is datgene wat de school zelf biedt aan programma's en trajecten die verband houden met ondersteuning van de leerling. Dit is vastgelegd in de ondersteuningsplannen van het onderwijs. Bij basiszorg gaat het om wat de school iedere leerling moet bieden als het gaat om ondersteuning op de school. Het gaat hierbij om zaken als bijvoorbeeld: fysieke en sociale veiligheid, ondersteuning bij het leren, fysieke toegankelijkheid en het voorkomen van gedragsproblemen. In Bijlage 1 is een beknopte samenvatting opgenomen van wat de SWV voortgezet onderwijs (VO) en primair onderwijs (PO) hebben gezegd over basiszorg in de ondersteuningsplannen.

3.1 ONDERSTEUNEN EN VERSTERKEN BASISZORG

Gemeenten kunnen in de school een aanvulling bieden op wat de school aan ondersteuning biedt. Door gemeenten gefinancierde organisaties, zoals het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL), schoolbegeleidingsdienst, welzijn en de jeugdgezondheidszorg (JGZ). Deze organisaties zijn (vaak) werkzaam op de school en voeren daar deels wettelijke taken uit, zoals voorlichting rondom leerplicht (RBL) en de uitvoering van het periodiek gezondheidsonderzoek (JGZ). Daarnaast voeren genoemde organisaties regelmatig opdrachten uit die in het verlengde liggen van hun wettelijke taak en die in feite neerkomen op het ondersteunen of versterken van de basiszorg. Zo is de JGZ op scholen actief met diverse programma's op het gebied van leefstijl, kijken medewerkers van het RBL ook naar de oorzaken van schoolverzuim én helpen om hierbij een oplossing te vinden; ondersteunen schoolmaatschappelijk werkers leerlingen die problemen hebben met de opgaan met anderen in de groep etc..

3.2 INDIVIDUELE MAATWERK ONDERSTEUNING

Als de basiszorg te kort schiet en een leerling extra ondersteuning nodig heeft kan een beroep gedaan worden op een gespecialiseerde individuele maatwerkvoorziening. Voor jeugdhulp voorzieningen is de gemeente straks verantwoordelijk, voor onderwijsvoorzieningen zijn de SWV verantwoordelijk. De specialistische individuele maatwerkvoorzieningen zijn niet vrij toegankelijk. Voor de toegang tot jeugdhulp worden de gemeenten verantwoordelijk, maar ook de huisarts, jeugdarts en de medische specialist mogen doorverwijzen naar jeugdhulp. De toegang tot een specialistisch onderwijsarrangement of voorziening is een verantwoordelijkheid van de SWV. Als een leerling zowel op school als in de thuissituatie één of meerdere vormen van gespecialiseerde zorg nodig heeft, is het de verantwoordelijkheid van respectievelijk de SWV en van gemeenten om er voor te zorgen dat er afstemming plaats vindt. In Bijlage 2 is opgenomen op welke wijze de SWV aankijken tegen de gespecialiseerde zorg.

4 VISIE VAN DE GEMEENTE OP DE ZORG IN EN OM DE SCHOOL

In dit hoofdstuk geven we aan wat de gemeenten belangrijk vinden als het gaat om de zorg in en om de school.

4.1 GEMEENTELIJKE VISIE OP DE BASISZORG

Voor gemeenten omvat passende basiszorg binnen het onderwijs tenminste programma's, maatregelen, deskundigheid en/of protocollen rondom de volgende zaken:

- ✓ passende omgang- en gedragsregels binnen de klas en de school (bijvoorbeeld protocollen rond pesten of inspraak en participatie);
- ✓ deskundige omgang met en aanpak van (lichte) gedrags- en leerproblemen van individuele leerlingen;
- ✓ bevorderen van een gezonde leefstijl (met betrekking tot roken, drugs, alcohol, seksualiteit, gokken, gezond gewicht, bewegen, gezonde voeding);
- ✓ streven naar productieve samenwerking met inwoners, organisaties en instanties nabij de school (waaronder, gemeente, politiek, zorginstellingen, bedrijven);
- ✓ werken aan inzet/motivatie van leerlingen en tegengaan van verzuim;
- ✓ aandacht voor (signalen van) huiselijk geweld, verwaarlozing en/of mishandeling;
- ✓ extra voorzieningen voor groepen leerlingen met bijzondere behoeften, zodat deze in een normale setting onderwijs kunnen volgen.

4.2 KERNWAARDEN RONDOM ONDERSTEUNING EN VERSTERKING VAN DE BASISZORG

Onderstaande kernwaarden verwoorden de uitgangspunten van gemeenten als het gaat om de bijdragen die vanuit gemeenten geboden kunnen worden aan de versterking van de basiszorg in het onderwijs. Deze kernwaarden zijn een verbijzondering van de algemene kernwaarden die gemeenten hanteren bij het maken van keuzes binnen het Sociaal domein².

De bijdrage vanuit gemeenten aan de basiszorg, kan geen eenzijdige actie zijn. Het onderwijs zal minstens moeten instemmen met de vorm van ondersteuning. Gemeenten en onderwijs zullen gezamenlijk keuzes moeten maken. De keuzes die gemeenten in samenspraak met het onderwijs moeten maken, zijn een onderdeel van de afstemmingsagenda onderwijs – gemeente.

---

² De algemene kernwaarden zijn: vraaggestuurd werken, gericht op participatie met het benutten van de eigen kracht.

Kernwaarde 1

We vinden dat de basiszorg en de ondersteuning en versterking van die basiszorg die door de gemeente wordt gefaciliteerd

- moet bijdragen aan de ontwikkeling, de zelfstandigheid en het welbevinden van leerlingen;
- de druk op individuele voorzieningen moet verminderen, zodat de ondersteuning van leerlingen wordt 'ontzorgd'.

Kernwaarde 2

We vinden dat de basiszorg en de ondersteuning en versterking van die basiszorg die door de gemeente wordt gefaciliteerd voor leerlingen, zoveel mogelijk op de school zelf moet worden gerealiseerd.

Kernwaarde 3

We vinden dat vanuit de basiszorg, als dat nodig is, snel toegang geboden moet worden tot specialistische hulp.

4.3 KERNWAARDEN RONDOM AFSTEMMING PASSEND ONDERWIJS EN JEUGDHULP

De regio moet beschikken over een passend en kwalitatief hoogstaand aanbod aan jeugdhulp. De individuele voorzieningen die gemeenten inzetten, moeten bijdragen aan het resultaat dat inwoners willen bereiken, voor zover deze resultaten binnen het bereik van de Jeugdwet, Wmo of Participatiewet vallen.

Bij de zorgverlening aan jeugdigen en hun gezinnen wordt gewerkt volgens het principe van één klant/gezin – één plan – één regie. Deze hulp moet, waar dat nodig is, vroegtijdig ingezet worden om te voorkomen dat de situatie van ouders en gezinnen verslechtert en er nog zwaardere zorg ingezet moet worden. Dit wil echter niet zeggen dat in elke zorgelijke situatie direct specialistische zorg geboden moet worden.

Het nieuwe ondersteuningsstelsel wordt gebouwd op de eigen verantwoordelijkheid van inwoners als het gaat om het kunnen meedoen en bijdragen aan de samenleving. Dit betekent dat gemeenten niet direct zorg inzetten, maar eerst samen met inwoners nagaan waar de eigen mogelijkheden liggen.

We vragen aan ouders om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor de eigen situatie en – met de hulp van het eigen netwerk – te zorgen voor een goede opvoeding en ondersteuning van hun kinderen. De ondersteuning die gemeenten bieden is aanvullend en steeds gericht op het versterken van de eigen mogelijkheden van ouders en de jeugdige. De samenwerking tussen onderwijs en gemeente is gebaseerd op 'vertrouwen' in elkaars expertise. De school kent de leerling en heeft de eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden voor de zorg voor een leerling optimaal benut. Opschaling naar de gemeente voor jeugdhulp vindt plaats wanneer de zorg voor een leerling niet door het onderwijs geboden kan worden. Voor de jeugdhulp geldt het woonplaatsgemeente, dus er moet afstemming plaatsvinden tussen de school waar de leerling naar school gaat en de gemeente waar de leerling woont. Ook als deze school geen onderdeel uitmaakt van het samenwerkingsverband waarmee de gemeente in regioverband afspraken heeft gemaakt.

Voor de afstemming met het passend onderwijs leidt dit tot de volgende kernwaarden:

Kernwaarde 4

Bij het toekennen van zorg wordt eerst gekeken naar wat ouders en jeugdigen en/of het sociaal netwerk rondom ouders en jeugdige zelf kunnen. Ook wordt gekeken of dit netwerk binnen de ondersteuning vanuit de basiszorg voldoende is benut.

Kernwaarde 5

De behoeften van ouders en jeugdigen en de resultaten die zij willen bereiken staan centraal bij het bepalen van de specialistische zorg die ingezet wordt.

Kernwaarde 6

We streven naar een uitstekende afstemming tussen onderwijszorg en jeugdhulp, volgens het uitgangspunt één klant/gezin – één plan.

5 ONTWIKKELAGENDA

In dit hoofdstuk geven we aan op welke vlakken gemeenten en onderwijs hun inspanning voor de zorg rondom de jeugdige moeten afstemmen. We formuleren de kernkeuzes die gemeenten in samenspraak met het onderwijs maken. Deze keuzes vragen nog nadere uitwerking en verfijning. Gemeenten en SWV hebben deze onderwerpen opgenomen in een gezamenlijke ontwikkelagenda. De uitgewerkte keuzes zullen separaat ter besluitvorming worden voorgelegd, aan zowel gemeenten als schoolbesturen.

5.1 ONDERSTEUNING BASISZORG: AFSTEMMINGSVRAAGSTUKKEN

Op een tweetal vlakken dienen gemeenten in samenspraak met het onderwijs afstemming te zoeken. In de eerste plaats biedt de gemeente aan het onderwijs ondersteuning in de vorm informatie en advies over diverse zaken die met zorg te maken hebben. Dit verloopt via organisaties zoals het Centrum voor jeugd en gezin (CJG), RBL, JGZ, de gemeentelijke uitvoeringsdienst en vanaf 2015 ook via het Algemeen Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) en aanbieders van jeugdhulp. Deze organisaties kunnen leerkrachten en anderen werkzaam in het onderwijs informatie bieden en adviseren rondom gezondheidsvraagstukken, schoolverzuim, kindermishandeling, huiselijk geweld, vormen van jeugdhulp, maar eventueel ook over zaken als het pedagogisch klimaat, de keuze voor programma's op het terrein van pesten, etcetera. Omdat het onderwijs op deze vlakken ook eigen kanalen voor informatie en advies heeft, is afstemming op deze vlakken nodig en nuttig.

In de tweede plaats zullen gemeenten en het onderwijs overeen moeten komen welke ondersteuning bij de basiszorg noodzakelijk en/of gewenst is. Daarbij hebben gemeenten en onderwijs een gedeeld belang. Zowel gemeenten als onderwijs hebben er belang bij dat de basiszorg goed functioneert. Dit draagt bij aan een goed schoolklimaat, aan de prestaties en het welzijn van de jeugdige en voorkomt dat snel een toevlucht genomen moet worden tot specialistische zorg. Gemeenten hechten een groot belang aan sterke basiszorg, ook binnen het onderwijs. Extra investeren in het ondersteunen van de basiszorg, is voor gemeenten dan ook nadrukkelijk een optie.

Gemeenten en onderwijs zullen het in grote lijnen eens moeten zijn over de inhoud en het doel van de ondersteuning van de basiszorg. Investeren in de ondersteuning van de basiszorg op het onderwijs, betekent dat instanties die ondersteuning bieden, nadrukkelijk de opdracht van de gemeente krijgen om te 'ontzorgen'. Deze instanties zullen er aan moeten bijdragen dat daar waar dat niet nodig is, er geen beroep op specialistische zorg wordt gedaan, maar wordt ingezet op het benutten van eigen mogelijkheden. Wanneer de gemeenten investeren in het ondersteunen van de basiszorg, is een randvoorwaarde dat zij moeten kunnen sturen op de resultaten. Er zal een toetsbare verwachting moeten zijn dat de investering ook iets oplevert. Er zal een inhoudelijk maar ook budgettair evenwicht moeten zijn tussen de bijdrage van onderwijs aan de basiszorg en de ondersteuning hiervan vanuit de gemeenten.

Kernkeuze 1

De gemeente biedt het onderwijs gevraagd ondersteuning bij de vormgeving van basiszorg. Deze ondersteuning bestaat uit het geven van informatie en advies over basiszorg thema's, zoals het pedagogische klimaat, omgang met signalen van kindermishandeling, leefstijl interventies, toegang tot gespecialiseerde hulp. Het JGZ/CJG, de gemeentelijke uitvoeringsdiensten en het AMHK zijn de organisaties die hier vorm aan geven namens de gemeenten.

Kernkeuze 2

De gemeente vraagt aan JGZ nadrukkelijk op de school aanwezig te zijn en zich te richten op de vraag van de school als het gaat om het ondersteunen van de basiszorg. De gemeenten hebben deze keuze neergelegd in een opdracht aan de JGZ.

Kernkeuze 3:

De gemeente formuleert een opdracht aan het RBL waarin wordt vastgelegd in welke mate het RBL een rol speelt in het ondersteunen van de basiszorg (onderdeel ontwikkelagenda, Bijlage 2). In het uitwerken van de opdracht zal ook gekeken worden naar de gemeenschappelijke regeling.

Kernkeuze 4:

De gemeente onderzoekt of het schoolmaatschappelijk werk – als onderdeel van de basiszorg – door gemeenten (mede) gefinancierd moet worden.

Er zijn drie vragen die de gemeente in dit kader moet beantwoorden:

1. kan het schoolmaatschappelijk werk effectief iets betekenen in het ontzorgen en de druk op dure inzet verminderen;
2. kan schoolmaatschappelijk werk effectief ontzorgen als deze taak niet onder gemeentelijke verantwoordelijkheid uitgevoerd wordt;
3. heeft het onderwijs of juist de gemeente een primaire taak als het gaat om het schoolmaatschappelijk werk in het kader van de basiszorg?

5.2 SPECIALISTISCHE ZORG IN EN OM DE SCHOOL: AFSTEMMEN VOLGENS HET UITGANGSPUNT ÉÉN KLANT/GEZIN – ÉÉN PLAN - ÉÉN REGIE

Soms is er bij een jeugdige sprake van gedrag- of ontwikkelproblemen die zowel in de thuissituatie als op de school problemen geven, of heeft een jeugdige op meerdere vlakken problemen. In zo'n geval zal de school samen met de gemeente (als verantwoordelijke voor het inzetten van jeugdhulp), de ouders en de jeugdige een ondersteuningsplan moeten maken.

Als het gaat om de inzet van specialistische zorg, zijn er drie onderwerpen waar gemeenten en onderwijs het over eens moeten zien te worden.

In de eerste plaats zullen gemeenten en onderwijs procesafspraken moeten maken voor de afstemming. De vraag is op welke manier onderwijs en gemeenten er voor kunnen zorgen dat er met leerlingen (en hun ouders) snel een passend plan kan worden gemaakt. Dit is voor een belangrijk deel een logistiek probleem, omdat de woonplaats van de leerling en de ligging van de school niet altijd overeenkomen. Een leerling kan in Hilversum op school gaan, maar in Bussum wonen. De uitvoeringsdienst van Bussum gaat in dit geval over de toekenning van jeugdhulp.

In de tweede plaats zullen gemeenten en onderwijs in grote lijnen het perspectief moeten delen op basis waarvan besloten wordt hulp in te zetten. Gemeenten willen ontzorgen en normaliseren, steeds op zoek gaan naar de eigen mogelijkheden van de jeugdige en het gezin. Dit perspectief zal ook in de denk- en handelwijze van de school een plek moeten hebben, zodat de jeugdige en hun ouders weten wat ze kunnen verwachten van de zorg en ook weten dat ze zelf een belangrijke rol hebben in het ondersteunen van de jeugdige. Voorkomen moet worden dat er over hoofden van ouders en jeugdigen conflicten ontstaan over de vraag of extra inzet nodig is en wie deze moet ontsluiten. Een derde aandachtspunt betreft de (proces)regie rondom de ondersteuning. Omdat de SWV en de gemeente verantwoordelijk zijn voor een deel van de ondersteuning, is er de vraag wie hoofdverantwoordelijk is voor het bewaken van de uitvoering van het ondersteuningsplan onderwijszorg - jeugdhulp.

Kernkeuze 5

We sluiten aan bij de zorgstructuren in het onderwijs als het gaat om het realiseren van optimale individuele maatwerkondersteuning voor jeugdigen en hun gezinnen die gebaat zijn bij een passend onderwijs – jeugdhulp arrangement).

Voor het VO betekent dit bijvoorbeeld dat aangesloten wordt bij de ZorgAdviesTeam (ZAT) structuur. Een ZAT geeft periodiek invulling aan de afstemmingstaak over de zorg voor leerlingen. Voordat de zorg voor een leerling wordt besproken in een ZAT is er al een zorgtraject doorlopen binnen de school. Meerdere ‘experts’ hebben de leerling gezien en/of behandeld. Indien het ZAT aangeeft dat er extra jeugdhulp nodig is sluit een vast contactpersoon vanuit de gemeente aan. Deze onderzoekt samen met ouders en de jeugdige welke aanvullende hulp nodig is. De gemeenteconsulent zal vanuit het principe één klant/gezin – één plan – één regie met ouders en de school een ondersteuningsplan opstellen. Een eventueel zorgarrangement volgt uit dit ondersteuningsplan.

Kernkeuze 6

Gemeenten onderzoeken de mogelijkheid om vanuit de gemeente de zorgstructuur van het onderwijs te versterken, door een medewerker binnen de school de opdracht te geven te ontzorgen, te normaliseren en hulp tijdig in te zetten om daarmee een (zwaarder) beroep op jeugdhulp te voorkomen. Onderzocht wordt welke soort medewerker dit zou moeten zijn en welke bevoegdheden en mandaten deze medewerker moet hebben

Kernkeuze 7

Gemeenten en SWV komen tot een gedeeld perspectief op de vraag wie verantwoordelijk is voor het bieden van ondersteuning in situaties waarbij een leerling zowel op school als in de thuissituatie vormen van ondersteuning nodig heeft.

Hierbij kan gedacht worden aan afwegingskader, gebaseerd op wettelijke bepalingen en gedeelde uitgangspunten. Zo'n kader moet duidelijk maken wie, wanneer zorg levert en voorkomen dat hier in de uitvoering discussies over ontstaan.

Kernkeuze 8

Gemeenten en SWV spreken af op welke wijze de (proces)regie wordt uitgevoerd als in een situatie zowel jeugdhulp als specialistische hulp op school wordt ingezet.

5.3 WAT GAAN WE DOEN?

De kernkeuzes die hierboven zijn genoemd, zijn onderdeel van de ontwikkelagenda die gemeenten en onderwijs hebben afgesproken. Voor sommige onderwerpen moeten nog keuzes gemaakt worden. Voor andere onderwerpen moeten gemaakte keuzes nader uitgewerkt worden of moet een implementatieplan opgesteld worden. Onderstaande lijst geeft een globaal beeld van de (centrale) acties rondom de afstemming onderwijs – jeugdhulp die de komende jaren plaats gaan vinden.

Actie 1

De gemeenten bieden een overzicht van de ondersteuning in de vorm informatie en advies die gemeenten (via met name CJG/JGZ, RBL, AMHK en lokale uitvoeringsdiensten) bieden en kunnen bieden, als daar behoefte aan is. Nadere uitwerking en vormgeving in 2015 en 2016.

Actie 2

De JGZ maakt in opdracht van de gemeenten afspraken met de scholen als het gaat om de versterking van de basiszorg en voert deze uit (uitvoering in 2015 – 2018).

Actie 3

De gemeenten maken een keuze voor een invulling van de taken van het RBL binnen de school en kijken ook naar de gemeenschappelijke regeling. Uitvoering in 2015 – 2018.

Actie 4

De gemeenten nemen een besluit over de inzet van het schoolmaatschappelijk werk – als onderdeel van de basiszorg – en formuleren een opdracht in overeenstemming met dit besluit. Uitvoering in de periode 2015 – 2018.

Actie 5

De gemeenten nemen een besluit over de inrichting van de individuele afstemming jeugdhulp en onderwijszorg, waarbij we aansluiten bij de zorgstructuren in het onderwijs. In 2014 doen we al ervaring op met deze werkwijze. In 2015 kijken we naar de opbrengsten en onderzoeken we de mogelijkheid om als gemeenten onderdeel te zijn van de zorgstructuur waarbij zowel basiszorg als specialistische ondersteuning vanuit de positionering binnen het onderwijs kan worden ingezet. In 2016 en verder kan een dergelijke werkwijze geleidelijk ingevoerd worden.

Actie 6

Gemeente en SWV stellen een gedeeld afwegingskader vast van waaruit eenduidig vastgesteld kan worden wie verantwoordelijk is voor het bieden van ondersteuning in situaties waarbij een leerling zowel op school als in de thuissituatie vormen van ondersteuning nodig heeft. Dit afwegingskader is in 2015 operationeel en wordt - zo nodig - aangepast. Wanneer het niet functioneert, zullen onderwijs en gemeenten een alternatief ontwikkelen, zoals werken met een gezamenlijk budget.

Actie 7

Gemeenten en SWV onderschrijven afspraken over de (proces)regie in een situatie waarbij zowel jeugdhulp als specialistische hulp op school wordt ingezet. Deze afspraken zijn in 2015 operationeel en worden jaarlijks geëvalueerd.

BIJLAGE 1

BASISZORG EN SPECIALISTISCHE ZORG

VOLGENS DE SAMENWERKINGSVERBANDEN

A. BASISZORG

De SWV hebben in hun ondersteuningsplannen hun ideeën over de zorg die de school aan iedere leerling moet bieden verwoord.

Samenwerkingsverband Unita

Unita (primair onderwijs) heeft de volgende elf ijkpunten opgevoerd, waaraan zij de basiszorg die de school biedt wil afmeten:

1. De school voert een helder beleid op het terrein van leerlingondersteuning dat is gebaseerd op de zeven uitgangspunten van Handelingsgericht Werken;
2. De school heeft haar schoolondersteuningsprofiel vastgesteld;
3. De school bepaalt jaarlijks de effectiviteit van de leerlingenondersteuning en past het beleid zo nodig aan (opbrengstgericht werken op school-, groeps- en individueel niveau);
4. De school is fysiek en sociaal gezien veilig en heeft een goed pedagogisch klimaat;
5. De school heeft zicht op de ontwikkeling en vorderingen van de leerlingen;
6. De school werkt opbrengst- en handelingsgericht aan het realiseren van de onderwijsondersteuningsarrangementen;
7. De school biedt een uitdagende leeromgeving en hanteert effectieve instructiemethoden;
8. Het team werkt gericht aan haar handelingsbekwaamheid en competenties;
9. Voor elke leerling met specifieke onderwijsbehoeften is een gedocumenteerd onderwijsondersteuning arrangement vastgesteld;
10. De school neemt leerlingen zorgvuldig aan en draagt leerlingen zorgvuldig over volgens vastgesteld beleid op school-, bestuurs- en samenwerkingsverband niveau;
11. Ouders, leerlingen en school hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de ontwikkeling van het individuele kind. Ouders worden daarom conform de visie 'afstemming en handelingsgericht werken' betrokken bij de ontwikkeling van het individuele kind;
12. De school heeft een effectieve interne ondersteuningsstructuur;
13. De school heeft een effectief ondersteuningsteam.

Samenwerkingsverband Qinas

Qinas (voortgezet onderwijs) geeft de volgende omschrijving van de basiszorg:

- a. Basisondersteuning 1e niveau (confectie; dit heeft iedere school op orde): Dit is ondersteuning die voor alle leerlingen op alle scholen beschikbaar is. Het is ondersteuning die zowel preventief als curatief ingezet kan worden. Te denken valt aan een goed pedagogisch klimaat, mentoraat, Remediale hulp of hulp aan leerlingen met dyslexie, trainingen om sociaal makkelijker te functioneren etc. Binnen Qinas zijn afspraken gemaakt over het niveau van deze basisondersteuning. Scholen kunnen onder andere door de middelen vanuit het

samenwerkingsverband deze basisondersteuning vorm geven. Iedere school moet niveau 1A van het basisondersteuningsprofiel als minimum kunnen aanbieden.

- b. Basisondersteuning 2e niveau (maatwerk; dit kan met de hulp van andere schoolbesturen binnen Qinas worden georganiseerd): Dit zijn lichte individuele ondersteuningsarrangementen. Scholen kunnen dit of zelfstandig aanbieden of met hulp van derden (bijvoorbeeld het inhuren van specialistische begeleiding vanuit het Voortgezet Speciaal Onderwijs).

Samenwerkingsverband Berséba

Berséba (landelijk samenwerkingsverband reformatorisch onderwijs) beschrijft het ondersteuningsniveau dat minimaal verwacht wordt op alle scholen die aangesloten zijn bij dit samenwerkingsverband als volgt:

“De door de inspectie in haar toezichtkader omschreven basiskwaliteit. Het gaat hier om de kwaliteit die elke leerkracht dan wel school vanuit zijn/haar professie minimaal moet realiseren: kwaliteit onderwijsleerproces, schoolklimaat, leerstofaanbod, zorg en begeleiding, kwaliteitszorg, communicatie met ouders, contacten met externen en schoolontwikkeling.

Preventieve en lichte curatieve ondersteuning:

- vroegtijdige signalering van leer-, opgroei- en opvoedproblemen;
- de zorg voor een veilig schoolklimaat;
- een aanbod voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie;
- onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met meer of minder dan gemiddelde intelligentie;
- fysieke toegankelijkheid van het schoolgebouw, aangepaste werk- en instructieruimtes en beschikbare hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben;
- (ortho)pedagogische en/of orthodidactische programma's en methodieken gericht op sociale veiligheid en het voorkomen van gedragsproblemen;
- een protocol voor medische handelingen;
- de curatieve zorg en ondersteuning die de school samen met ketenpartners kan bieden.”

B. SPECIALISTISCHE ZORG

Samenwerkingsverband Unita

Het samenwerkingsverband Unita verwoordt in het kader van hun visie op passend onderwijs het perspectief op specialistische zorg als volgt:

“Als de school onvoldoende basiszorg kan bieden is thuisnabijheid geen criterium (meer) voor passend onderwijs. In die gevallen is het streven om deze ondersteuning in ieder geval binnen de regio (het nieuwe samenwerkingsverband Unita) georganiseerd te hebben.

Keuzevrijheid van ouders blijft hierbij gegarandeerd. Het samenwerkingsverband heeft een aanbod, waarvan het voor ouders de keuze is of zij hier gebruik van maken. Het is echter geen vrijblijvend aanbod: kiezen ouders niet voor de aangeboden arrangementen, is het aan de ouders om zelf een alternatieve weg te vinden.

Het samenwerkingsverband organiseert het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen voor het Speciaal Basisonderwijs en Speciaal Onderwijs en het aanbieden van onafhankelijk deskundigenadvies. Unita beheert een solidariteitsfonds ten behoeve van bekostiging van de rechtstreeks in het Speciaal Onderwijs instromende leerlingen. Tenslotte faciliteert het samenwerkingsverband een beperkt en specialistisch ondersteuningsaanbod, maakt zij afspraken met gemeenten, zorgpartners en schoolbesturen over specialistisch aanbod binnen de school en speelt zij een bemiddelende rol bij verschillen van inzicht.

Opvoed- en opgroeiproblematiek gaan vaak hand in hand met onderwijsproblematiek en voor beide is de school de vindplaats bij uitstek. Scholen zijn dan ook, samen met ouders, (mede-) verantwoordelijk voor het signaleren van opvoed- en opgroei problemen. Scholen zijn expert op het gebied van onderwijsbehoeften. Daar waar de school opvoed- of opgroei behoeften signaleert, rust op de school de verplichting op de juiste wijze door te verwijzen naar een van de ketenpartners (bijvoorbeeld het CJG). Scholen signaleren naar vermogen; een school kan niet garanderen dat alles te signaleren is. Als geconstateerd wordt dat het plafond van het vermogen van de school bereikt is, wordt er zorg voor gedragen dat de juiste expertise bij het traject betrokken wordt.

Ouders en school zijn, vanuit ieders eigen rol, verantwoordelijk voor het realiseren van de randvoorwaarden waaronder een kind zich optimaal kan ontwikkelen. Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de dagelijkse zorg en de opvoeding van hun kind, terwijl scholen verantwoordelijk zijn voor het realiseren van (passend) onderwijs. Ouders zijn volwaardig pedagogisch en educatief partner. School en ouders gaan met elkaar in gesprek over de beste invulling van de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling.

De leerkracht maakt deel uit van een goed georganiseerde ondersteuningsstructuur.

Vanaf 1 augustus 2014 moet het samenwerkingsverband zorg dragen voor de beschikbaarheid en kwaliteit van een samenhangend en dekkend ondersteuningsaanbod. Het speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs zijn, gezien hun expertise, essentiële schakels in dit dekkend netwerk. Bij de bestuurlijke inrichting van het samenwerkingsverband worden daarom afspraken gemaakt over het garanderen van de kwaliteit en de beschikbaarheid van dat speciaal (basis) onderwijs. Dit is zowel voor de reguliere basisscholen binnen het samenwerkingsverband als voor de scholen voor speciaal (basis) onderwijs van belang. Van groot belang voor het samenwerkingsverband is dat zowel het speciaal basisonderwijs als het speciaal onderwijs cluster 3 als cluster 4 goed vertegenwoordigd en aanspreekbaar zijn in het bestuur van het samenwerkingsverband.”

Samenwerkingsverband Qinas

Qinas verwoordt het volgende perspectief op specialistische individuele voorzieningen:

1. Een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen
  - a. bestaande uit voorzieningen binnen de regio;
  - b. en voorzieningen buiten de regio, die binnen de regio niet realiseerbaar zijn;
  - c. waarbij alle voorzieningen een helder ondersteuningsprofiel hebben;
  - d. en waarbij de lacunes worden ingevuld door partners binnen of buiten de regio.

2. De toegang voor plaatsingsadvies
  - a. is een bij voorkeur gezamenlijk project van PO en VO;
  - b. heeft contacten met de (onderwijs)partners binnen en buiten de regio;
  - c. draagt bij aan een optimale plaatsing van leerlingen binnen het Voortgezet (Speciaal) Onderwijs (V(S)O) op basis van de ondersteuningsprofielen van de deelnemende scholen;
  - d. geeft advies voor de ondersteuningszwaarte van de leerling;
3. Bekostigingsvoorwaarden en de toedeling van middelen middels een systeem
  - a. dat globaal is: met weinig differentiatie naar doelgroepen, maar met een ruime basis-bekostiging per leerling;
  - b. dat variabel is zodat bijstellingen gemakkelijk uitgevoerd kunnen worden;
  - c. dat uitgaat van het principe dat de middelen de werkvloer van de school moeten bereiken;
  - d. dat een ontwikkelmodel is, dat gefaseerd kan worden opgebouwd;
  - e. waarbij overgangsregelingen denkbaar zijn.

Het samenwerkingsverband zal naar een optimale samenwerking met externe partners als de gemeenten en jeugdzorg streven. Bij adviezen over individuele leerlingen worden de ouders betrokken.

Om een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen te realiseren binnen de regio is samenwerking tussen de schoolbesturen noodzakelijk. De VO en VSO besturen bieden een palet van onderwijsvarianten aan om voor elke leerling passend onderwijs te realiseren. Samenwerking met derden is hierbij noodzakelijk, het gaat hierbij bijvoorbeeld om gemeenten en instellingen voor de jeugdzorg. Ook worden er afspraken gemaakt met aanpalende SWV (bijvoorbeeld t.b.v. het grensverkeer) en het samenwerkingsverband passend onderwijs PO in de regio.

Samenwerkingsverband Berséba

Berséba zegt het volgende over gespecialiseerde individuele voorzieningen:

- Berséba ziet het als haar opdracht om in de eerste plaats het reguliere basisonderwijs kwalitatief te versterken. In samenspraak en samenwerking met de ouders willen ze zoveel mogelijk kinderen binnen de basisschool helpen. Waar dat niet (meer) mogelijk is, bieden andere voorzieningen kwalitatieve ondersteuning.
- Bij complexe ondersteuningsvragen worden leerlingen zo nodig verwezen naar de speciale scholen binnen Berséba. Verwijzing naar instellingen buiten Berséba zijn alleen aan de orde bij zeer complexe zorgvragen en bij uitzondering.
- De speciale voorzieningen bezitten kwalitatief hoogwaardige expertise, die ze inzetten in het reguliere onderwijs en in de speciale onderwijssetting.
- Ouders worden betrokken bij de ontwikkeling van hun kinderen en dragen waar mogelijk medeverantwoordelijkheid.
- Op school- en bovenschools niveau is er goede afstemming met de leerling, de ouders, school, gemeente en instellingen voor onderwijszorg en jeugdzorg.

BIJLAGE 2

PASSEND ONDERWIJS & ONTWIKKELAGENDA 2014-2018

1 ONTWIKKELAGENDA 2014-2018

De Stuurgroep Passend Onderwijs heeft op 20 februari 2014 besloten de navolgende punten voor nadere uitwerking van de Ondersteuningsplannen in de Ontwikkelagenda 2014-2018 op te nemen, welke op enkele onderdelen door de Stuurgroep op 1 september 2014 zijn aangescherpt en een nieuw ontwikkelpunt onder punt 9 is toegevoegd:

- ✓ De bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten in het onderwijs van leerlingen die extra ondersteuning behoeven en daarmee samenhangende bekostiging;
- ✓ De consequenties voor leerlingenvervoer;
- ✓ De consequenties voor onderwijshuisvesting;
- ✓ De consequenties voor het sociaal domein: o.a. Wmo en AWBZ;
- ✓ De consequenties voor de tussenvoorzieningen voortgezet onderwijs om leerlingen vanwege diverse redenen tijdelijk te kunnen opvangen, waaronder Productief Leren;
- ✓ De consequenties van de gemeentelijke subsidieregeling (gebaseerd op regionale afspraken) voor schoolmaatschappelijk werk primair onderwijs en voortgezet onderwijs;
- ✓ De aansluiting tussen schoolinterne zorg en de externe zorg (jeugdzorg)/de afspraken met betrekking hiertoe;
- ✓ Borging positie RBL in de diverse processen rond Passend Onderwijs;
- ✓ NIEUW per 1-9-14: Hoe wordt in het preventieve voorveld de samenwerking tussen het onderwijs en de jeugdzorg vorm gegeven.

2 VOORTGANG ONTWIKKELAGENDA 2014-2018

Na vaststelling in de Stuurgroep Passend Onderwijs is de ontwikkelagenda in de ambtelijke werkgroep besproken. Per ontwikkelpunt is een werkgroep geformeerd, die de opdracht heeft bepaald en het tijdspad heeft benoemd. De ontwikkelpunten 2, 4, 5, 6, 7 en 8 zijn bij paragraaf 3 nader uitgewerkt. De overige ontwikkelpunten hebben minder prioriteit en worden later dit jaar opgepakt. De Stuurgroep Passend Onderwijs zal in de eerstvolgende vergadering worden gevraagd met de nadere uitwerking van de ontwikkelagenda in te stemmen.

3 ONTWIKKELPUNTEN

3.1 Bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten

Het initiatief tot oppakken van dit punt ligt bij de samenwerkingsverbanden. In augustus 2015 zal een eerste inventarisatie gehouden worden op basis van gegevens van de samenwerkingsverbanden. Er zal ook aandacht zijn voor de kwantitatieve kant, waarbij gemeenten aangeven wat ze verwachten (bijvoorbeeld geen thuiszitters).

3.2 Consequenties leerlingenvervoer

Opdrachtformulering

Breng in kaart de regionale gevolgen en knelpunten van het Passend Onderwijs voor het leerlingenvervoer op basis van de voorliggende ondersteuningsplannen en de modelverordening van de VNG. Denk hierbij onder andere aan consequenties ten gevolge van:

- ✓ andere wijze van indiceren;
- ✓ bepaling dichtstbijzijnde toegankelijke school;
- ✓ de invulling van een dekkend netwerk in de regio;
- ✓ de invulling van 'thuisnabij onderwijs';
- ✓ afweging / keuze voor een school in de regio of school die in kilometers dichterbij is;
- ✓ de grote landelijke samenwerkingsverbanden (zoals in deze regio Berséba);
- ✓ tussenvormen van speciaal en regulier onderwijs;
- ✓ nieuwe vormen van onderwijs – en zorgarrangementen;
- ✓ arrangementen in combinatie met jeugdhulp;
- ✓ effectieve en efficiënte samenwerking met lokale en regionale jeugdhulp;
- ✓ tijdelijke of partiële plekken.
- ✓ Goede oplossing formuleren voor de zgn. "schrijnende gevallen" in het leerlingenvervoer.

Schets waar mogelijk een oplossingsrichting.

Samenstelling werkgroep

Johan Vroegindewei	(samenwerkingsverband Unita)
Laus Vogelaar	(samenwerkingsverband Berséba)
Geertje Boerma	(gemeente Naarden)
Rosa de Jong	(gemeente Hilversum)
Judit van der Velden	(gemeente Bussum)

Tijdpad

Half mei afronden eerste inventarisatie.

Eind mei afronden opstellen advies/oplossingsrichtingen.

Eind mei concept voorleggen aan stuurgroep.

Vervolg: monitoren gevolgen na invoering wet Passend Onderwijs en nieuwe verordening in schooljaar 2014-2015, zo mogelijk ook financiële consequenties in kaart brengen.

3.3 Consequenties onderwijshuisvesting

Dit ontwikkelpunt wordt opgepakt na uitkomst ontwikkelpunt 3 consequenties leerlingenvervoer.

3.4a Consequenties voor Sociaal Domein: Wmo, AWBZ

Dit ontwikkelpunt wordt gecombineerd met ontwikkelpunt 7. De gemeente creëert één toegang voor de jeugdzorg, Wmo en AWBZ.

3.4b Consequenties voor participatie

Dit ontwikkelpunt wordt opgepakt in de werkgroep JOA (Jongeren, Onderwijs en Arbeidsmarkt). Terugkoppeling door Aris Schreuder naar de werkgroep/stuurgroep Passend Onderwijs.

3.5 Consequenties tussenvoorzieningen VO

Youké biedt externe zorg aan kinderen die nu op Rebound zitten en voorheen op Vliegden zaten. Deze tussenvoorziening wordt daarom meegenomen bij ontwikkelpunt 7. Rapport Productief Leren wordt besproken in Bestuurlijk Overleg Voortijdig Schoolverlaten. Hier komt een advies en verdere uitwerking uit voort. Dit wordt teruggekoppeld naar de werkgroep/stuurgroep.

3.6 Consequenties voor gemeentelijke subsidieregeling schoolmaatschappelijk werk PO en VO

Opdrachtformulering

1. Onderzoek nut en noodzaak schoolmaatschappelijk werk;
2. Geef een overzicht van de resultaten van schoolmaatschappelijk werk) en financiering per gemeente;
3. Advies op welke wijze sociaal maatschappelijk werk PO en VO binnen Passend Onderwijs kan worden gerealiseerd, inclusief de financiële component.

Samenstelling werkgroep

Jantien van Riel (Hilversum)
Pierre van de Schoor (Huizen)
Berto de Waal (Qinas)
Hans Harmsen (Unita)
Jennie de Wit (Unita)

Tijdspad

Opdrachtformulering 1 & 2: Oplevering eind juni 2014 samenvatting verslagen PO en VO.

Opdrachtformulering 3: Opsplitsing in PO & VO en gemeentelijke invalshoek m.b.t. inhoud, werkwijze, kwaliteit, financiën. Oplevering in september

3.7a Aansluiting schoolinterne en schoolexterne zorg PO

Opdrachtformulering:

Geef vorm aan de toegang tot de hulpverlening voor jeugdigen en hun ouders via het Passend Onderwijs.

- Baken schoolinterne en school overstijgende zorg af;
- Onderzoek op welke momenten er afstemming nodig is tussen onderwijs en gemeente ter voorbereiding op het MDO, inclusief de financiële component;

- Onderzoek op welke wijze de jeugdzorg kan aansluiten op het MDO, wie handelingsbevoegd is namens onderwijs/gemeente voor het toe leiden naar de hulpverlening en hoe wordt vorm gegeven aan een individueel arrangement via het Passend Onderwijs;
- Goede afspraken maken rond de overgang van AWBZ per 1 januari 2015;
- Per gemeente in kaart brengen/overzicht maken wie de contactpersonen zijn voor het onderwijs.

Samenstelling werkgroep

Marjet van Elten (RBL)

Ada Fischer (Unita)

Petra Filius (Huizen, regio)

Tijdspad

Wordt nader ingevuld.

3.7b Aansluiting schoolinterne en schoolexterne zorg VO

Opdrachtformulering

Ontwikkel een voor zowel onderwijs als gemeenten bruikbaar organisatie model gekoppeld aan een gedeelde visie op werkwijzen rondom de aansluiting schoolinterne en schoolexterne zorg/geïndiceerde zorg. Daarbij ook aandacht voor toegang Wmo/AWBZ, inclusief de financiële component.

Goede afspraken maken rond de overgang van AWBZ per 1 januari 2015.

Per gemeente in kaart brengen/overzicht maken wie de contactpersonen zijn voor het onderwijs.

Samenstelling werkgroep

- Jantien van Riel (Hilversum)

- Berto de Waal (Qinas)

- Gert-Jan Vreeke (Bussum, regio)

- Wietske Waardenburg (Muiden, regio)

- Marjet van Elten (RBL)

Tijdpad

April-mei 2014	(o.a. bijeenkomst zorgcoördinatoren 8 mei	Uitwerken concept 'organisatiemodel'
Juni 2014		In OOGO bespreken concept (is dit de juiste lijn?)
Juli-augustus 2014		Uitwerken en definitief maken 'organisatiemodel'
September 2014		Inspraakmogelijkheid beleidsplan adviesraden
Oktober 2014		OOGO met samenwerkingsverbanden over beleidsplan
November 2014		Vaststelling beleidsplan in gemeenteraden

3.8 Borging deelname RBL in diverse processen binnen VO

Doel

Optimaal gebruik maken van de mogelijkheden van het RBL en van de scholen om thuiszitters en schooluitval te voorkomen.

Oprichtingsformulering

Doorlichten van de verzuimaanpak, het verzuimbeleid en preventieve maatregelen schooluitval door school en RBL.

Positionering van het RBL in overleggen op samenwerkingsniveau die tot doel hebben jongeren te (her)plaatsen.

In kaart brengen de beslissingsbevoegdheden van samenwerkingsverband, schoolbesturen, schoolleiding, RBL, etc.

Werkwijze

Er worden twee werkwijzen onderscheiden:

- Huidige werkwijze RBL aanscherpen;
- Rol(len) RBL in nieuwe situatie bepalen.

Ad a) Huidige werkwijze RBL aanscherpen:

- Verzuimaanpak processen doorlopen;
- Ziekteverzuimaanpak doorlopen;
- Rol van het RBL in het ZAT bekijken;
- Schoolcontroles uitvoeren volgens format van de Onderwijsinspectie;
- Afspraken maken over implementatie van werkprocessen binnen de scholen en het RBL

Ad b) Rol(len) RBL in nieuwe situatie bepalen:

- Rol van het RBL in het PAC;
- Rol van het RBL in Rebound(+) casusoverleg;
- Verdere mogelijkheden bezien voor de leerplichtambtenaar op school;
- Rol RBL bij link tussen onderwijs en zorg.

Samenstelling werkgroep

Berto de Waal (Qinas)

Marjet van Elten (RBL)

Tijdpad

Vaststellen van de opdracht in de Stuurgroep in mei/juni

Werkgroep afspraak in mei en juni

Terugkoppeling in ambtelijke werkgroep mei/juni

3.9 NIEUW per 1-9-14: Hoe wordt in het preventieve voorveld de samenwerking tussen het onderwijs en de jeugdzorg vorm gegeven?

Samenstelling werkgroep: nog nader in te vullen.

Aangepaste versie d.d. 1 september 2014

BIJLAGE 3

AFKORTINGENLIJST

AMHK	Algemeen Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
MDO	Multi Disciplinair Overleg; werkmethode van het PO om passend onderwijs vorm te geven
CJG	Centrum voor jeugd en gezin
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOA	Jongeren, Onderwijs en Arbeidsmarkt
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg
PAC	Plaatsings Advies Commissie; stelt de ondersteuningsbehoefte van de leerling vast en geeft hiervoor een arrangement
PO	primair onderwijs
RBL	Regionaal Bureau Leerlingzaken
SWV	Samenwerkingsverbanden
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
V(S)O	Voortgezet (Speciaal) Onderwijs
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wpo	Wet passend onderwijs
ZAT	ZorgAdviesTeam